

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามการวิจัย	6
	ความมุ่งหมายการวิจัย	6
	ความสำคัญการวิจัย	6
	ขอบเขตการวิจัย	7
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
	นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำ	14
	บริบทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	42
	องค์ประกอบภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	59
	แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	125
3	วิธีดำเนินการวิจัย	137
	ระยะที่ 1 การศึกษารูปแบบ	137
	ระยะที่ 2 การร่างรูปแบบ	144
	ระยะที่ 3 การทดลองใช้	148
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	155
	ตอนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีฯ	155
	ตอนที่ 2 นำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	157

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	196
5	
สรุปผล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	227
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	227
วิธีดำเนินการวิจัย.....	228
สรุปผลการวิจัย.....	229
การอภิปรายผลผลการวิจัย.....	232
ข้อเสนอแนะ.....	253
บรรณานุกรม	255
ภาคผนวก	269
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	271
ภาคผนวก ข หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง	277
ภาคผนวก ค คู่มือและเอกสารประกอบรายงานการวิจัย	287
ภาคผนวก ง ค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมิน	759
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการพัฒนา	819
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	827

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	พฤติกรรมผู้นำของ Tannenbaum&Schmidt	20
2	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำและวุฒิภาวะผู้ใต้บังคับบัญชา	26
3	การจำแนกพฤติกรรมภาวะผู้นำตามรูปแบบการตัดสินใจ	28
4	มุมมองที่แตกต่างระหว่างวิธีการสอนแบบเก่าและวิธีการสอน แบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาจัดการเรียนรู้	56
5	การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	78
6	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านความรู้การจัดการเรียนรู้	82
7	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	88
8	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้	97
9	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	106
10	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านคุณลักษณะความเป็นครู	116
11	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านคุณลักษณะนักเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	122
12	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนมัธยมศึกษา	141
13	การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	163
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม ..	165
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านความรู้การจัดการเรียนรู้	166

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีฯ ..	169
17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ..	171
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านทักษะทางเทคโนโลยีฯ	173
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านคุณลักษณะความเป็นครู	175
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าสภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านคุณลักษณะนักเทคโนโลยี	176
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวม	179
22	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านความรู้ การจัดการเรียนรู้	180
23	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านความรู้ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	182
24	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนาผู้นำครู ภาวะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านทักษะด้านการจัด การเรียนรู้	184
25	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านทักษะ ทางเทคโนโลยีฯ	186

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
26	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนาผู้นำครู ภาวะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านคุณลักษณะ ความเป็นครู	188
27	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าปัญหาการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านคุณลักษณะ นักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	189
28	วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	191
29	หัวข้อเรื่องที่ต้องการได้รับการพัฒนา	192
30	การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและเอกสารประกอบการพัฒนาฯ	197
31	สรุปผลการประเมินก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบ	200
32	สรุปการประเมินพฤติกรรมก่อนทดลองใช้รูปแบบ	205
33	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 1 ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้	206
34	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 2 ความรู้ทางเทคโนโลยีฯ	207
35	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 3 ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้	209
36	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 4 ทักษะทางเทคโนโลยีฯ	211

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
37	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 5 คุณลักษณะความเป็นครู	213
38	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าก่อนใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 6 คุณลักษณะนักเทคโนโลยีฯ	214
39	สรุปลผลการประเมินพฤติกรรมหลังทดลองใช้รูปแบบ	216
40	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าหลังใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 1 ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้	217
41	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าหลังใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 2 ความรู้ทางเทคโนโลยีฯ	218
42	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าหลังใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 3 ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้	220
43	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าหลังใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 4 ทักษะทางเทคโนโลยีฯ	222
44	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าหลังใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 5 คุณลักษณะความเป็นครู	223
44	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าหลังใช้รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 5 คุณลักษณะความเป็นครู	223

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
46	การวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความสอดคล้อง (IOC)	778
47	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายชื่อทั้งฉบับ สภาพภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีฯ	799
48	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายชื่อทั้งฉบับ ปัญหาภาวะผู้นำครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	800
49	ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบและเอกสารประกอบการพัฒนา	816

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 แสดงการเพิ่มพูนความรู้และความเชี่ยวชาญเชิงซ้อนในการรู้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	49
3 กลุ่มพื้นฐานของทักษะและความรู้ที่เป็นฐานหนุนการรู้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	49
4 โมเดลองค์ประกอบหลักภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	79
5 โมเดลตัวบ่งชี้ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้	84
6 โมเดลตัวบ่งชี้ความรู้ทางเทคโนโลยีฯ	89
7 โมเดลตัวบ่งชี้ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้	99
8 โมเดลตัวบ่งชี้ทักษะทางเทคโนโลยีฯ	107
9 โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นครู	117
10 โมเดลตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเทคโนโลยีฯ	124
11 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเพื่อการพัฒนาครู	131
12 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	153
13 กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีฯ	195
14 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยี	196
15 พิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	821
16 กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ชุดที่ 1 ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 3 ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้	822
17 กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ชุดที่ 5 คุณลักษณะความเป็นครู และชุดที่ 6 คุณลักษณะนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	823

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
18	กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ชุดที่ 2 ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและชุดที่ 4 ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 824
19	พิธีมอบเกียรติบัตรผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำครูเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 825

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี